

[J. P. Larsen.]

forskellige Spørgsmaal, hvoraf det vigtigste er dette, hvilke eventuelle Priskampe Værket kan vente at blive inddraget i — det forekommer mig at være et af de betydeligste Spørgsmaal —, og Svaret lyder, at saadanne Priskampe ikke vil kunne opstaa, der vil være en udmærket Mulighed for Driften af et saadant Værk og for Forrentning af de deri anbragte Midler.

Se, dette er en af Grundene til, at vi gik ind for Anbringelsen af den Kapital, Helsingør Kommune har anbragt, men vi har naturligvis ikke indskrænket os dertil. Jeg har personlig sammen med andre Medlemmer af Helsingør Byraad undersøgt den byggende Ingeniørs Værker andetsteds, i Sverige, og de er ogsaa blevet undersøgt andre Steder i Udlandet. Man maa erindre, at den Mand, der byggede Glasværket, ikke var nogen Begynder, men en Mand, der har drevet Ovnbyggeri i en Menneskealder eller mere og havde Anbefaling for absolut at være en Mand, man kunde betro sig til, naar der var Tale om at bygge saadanne Ovne.

Men det gik med dette Foretagende som med adskillige andre: at der allerede fra Begyndelsen gik Politik i Sagen.

Jeg maa sige, at paa dette Omraade blev der fra Venstres og Venstres Presses Side taget med stor Velvillie paa Foretagendet og, for Helsingørs Vedkommende, ogsaa fra den egentlige konservative Presses Side, idet man der indskrænkede sig til at bekæmpe, at man gik med til at anbringe Penge i et industrielt Foretagende i det hele taget; men da det en Gang var besluttet, stillede man sig loyalt. Det samme kan ikke siges om den Presse, som støtter de saakaldte borgerlige Grupper — det er noget, vi særlig har i Provinserne, disse Borgergrupper; det er en underlig Foréetelse; men dem har vi, og det maa vi finde os i. I denne Presse blev fra første Færd og længe efter, at Værket var gaaet ned — og det fortsættes jo endnu — dette Værk lagt for Had paa en Maade, som jeg ikke her skal karakterisere, da jeg ikke paa dette Sted kan bruge Udtryk saa stærke, som en saadan Kampagne fortjener.

Jeg maa maaske sige, at noget af det, der vel stærkest bidrog til at bringe Selvskabet, om ikke i Miskredit, saa dog i en uheldig Stilling, var netop dette, at man skulde henvende sig til Offentligheden om Støtte. Jeg har været med til at gaa ind for her at skabe en Lovgivning, hvorefter der kan ydes offentlig Støtte til industrielle Foretagender; men jeg vil ikke

anbefale noget Foretagende at søge denne Støtte. Det er jo nemlig saadan — og det kan ikke være anderledes —, at Staten maa udvise en vis Forsigtighed, naar en saadan Støtte skal udbetales. Og da man altid vil have og altid har visse politiske Retninger, som ser deres Regning ved at rejse politisk Kritik, politiske Angreb, og saa mod Foretagender, der burde behandles paa anden Maade — og da det altid kommer til at trække noget i Langdrag med Udbetalingen af Statens Støtte —, vil dette let bringe Foretagendet i en vanskelig Stilling, idet man fra forskellige Sider ganske naturligt vil sige: Men hvad er der dog i Vejen, siden Staten ikke kommer med sine Tilskud straks; der maa være noget i Vejen. Dette skete ogsaa her, og det blev naturligvis med Begærlighed grebet af den dertil indrettede Presse, og Foretagendet blev saa forfulgt med alle til Raadighed staaende Midler og næsten flere. Dette havde naturligvis sin Virkning, da Foretagendet var kommet i Gang.

Jeg maa indskyde den Bemærkning, at Afsætningen af Værkets Produktion var i Orden. Der forelaa Kontrakter med de danske Glasimportører om Aftagelse af et bestemt Kvantum Glas, saa stort, at Produktionen og Rentabiliteten var sikret.

Nu er det fra denne Plads blevet sagt, at en af Grundene til, at Værket ikke kunde klare sig, var en Modstand imod det fra Glasimportørernes Side, og det er ogsaa blevet hævdet med stor Styrke af et Medlem af det andet høje Ting; Borgmesteren i Helsingør har med stor Styrke hævdet, at en af Grundene til, at Værket maatte standse, var den, at man fra Glasimportørernes Side satte sig stærkt derimod og foretog sig Handlinger eller rettere undlod at foretage Handlinger navnlig med Hensyn til at aftage og sælge Glasset, hvorved der skabtes Værket Vanskeligheder. Jeg skal ikke komme yderligere ind paa at drøfte, hvad der kan have været af mere eller mindre uheldige Omstændigheder ved Værkets Opførelse eller senere; det hører ikke hjemme her. Jeg har kun villet redegøre for de Grunde, der forelaa for Helsingør Byraads Flertal til at gaa ind for denne Virksomhed.

Saa er der endelig endnu en Grund, jeg gerne vil nævne. Det er den, at det staar for Helsingør Byraads Flertal saaledes, at naar man er Leder af en Bys Kommunalpolitik, saa har man ogsaa til Opgave at skabe Muligheder for, at Byens Indvaanere faar noget at bestille, noget at fortjene og dermed noget at leve af. Vor